

Maminka.cz, 15. 8. 2017

To už umím od narození! Věděli jste, že novorozenci mají také chodící reflex?

Devět měsíců se vaše miminko vznáší jako astronaut a když se vyklube na svět, ohromuje vás svými dovednostmi. Které reflexy mu pomáhají přežít v novém prostředí?

Už na ultrazvuku kolem 14. týdne vás může potomek přesvědčit o své šikovnosti: Dělá nejrůznější grimasy, krabatí čelo nebo navíčuje sání na vlastním palečku. Také se vyvíjí důležitý reflex – úchopový.

Novorozenec

Jak se vyvíjí miminko v 1. měsíci: Budete překvapeni, co vše dokáže

Zkouší si ho na své první hračky, pupěční šňůře, kterou ve fázích bdění pronásleduje svými ručičkami. Jinými slovy to znamená, že evoluční program probíhá podle plánu. Důvod je jasný, jakmile miminko opouští bezpečný prostor mateřského děloha, musí mít hned od prvních týdnů šanci na přežití. Které reflexy mu v tom pomáhají?

Tři hlavní reflexy novorozence

Sací reflex

Aby byl čerstvě narozený jedinec životaschopný a dokázal si zajistit nezákladnější potřebu v novém světě, je obdařen důležitými reflexy, jako je třeba sání.

Proto si ho už v děloze plod pilně navíčuje – sáním palečku. Dále se musí naučit polykat, což je dovednost, která mu zajistí teplé mlíčko v žaludku. Všem u ale musí předcházet ještě jedna dovednost – hledací reflex, který v praxi vypadá jako automatické hýbání hlavičkou s otevřenou pusinkou, kterým se nejlépe dostane k bradavce nebo savičce s mlékem.

Novorozenec

Čím vás překvapí novorozenec

A když mu něco zaskočí? I na to příroda myslěla a novorozence obdařila [reflexem](#), který jej ochrání před zadušením. Miminko začne kašlat, aby se cizí objekt dostal mimo dýchací soustavu.

A do půlroku života miminka je aktivní reflex, který blokuje dýchací cesty v případě, že se do nosu nebo pusinky dostane voda. Ochrání se tak plíce.

První krůčky

Věděla jste, že už [novorozenec](#) dokáže chodit? Samozřejmě že ne úplně, ale už po narození se v něm aktivuje chodící reflex, který způsobuje pohyb nožiček vpřed po podložce. Schwálně si to vyzkoušejte: Podržte své měsíční dítětko pod pažemi a postavte ho lehce nožičkami na podložku, ukáže vám, jaké roztomilé kroky už umí udělat.

Tuto dovednost ale dítě ztratí do druhého měsíce života, aby se pak následujících zhruba 10 až 15 měsíců opět vehementně snažilo o podobný pohyb končetin, tentokrát o vědomý, koordinovaný.

Dodnes nad smyslem chodícího reflexu vědci kroutí hlavami. Ovšem miminko oplývá ještě jedním reflexem, který způsobuje pohyb vpřed – plazící reflex. Jedná se o předběžnou fázi skutečného plazení, která je pro vývoj muskulatury velice důležitá. Tento reflex totiž pomáhá dítěti trénovat rovnováhu pro pozdější vývojové kroky.

Úchopový reflex na nohou a rukou

U křehkých [miminek](#) se dají krásně sledovat pozůstatky z dřívějších fází vývoje člověka. Konkrétně třeba úchopový reflex na ruku a nohou, který byl důležitý pro to, aby se dítě mohlo zavěsit na matku, když se pohybovala.

Ostatně si to můžete vyzkoušet sama: Jakmile se dotknete ukazováčkem dlaní vašeho miminka, okamžitě se sevřou v pěst tak pevně, že vám dá pak práci svůj prst opět vytáhnout.

Novorozenec

Novorozenec: všechno, co potřebujete vědět

Ze stejného důvodu novorozencům zůstává i tzv. Moroův reflex, který se aktivuje, jakmile miminko slyší hlasitý zvuk nebo má pocit, že padá dozadu. Je to rovněž něco, co jsme podědili po našich předcích z minulosti.

Rozhození ručiček a nožiček do stran a následný pohyb ve směru objetí měl novorozencům zajistit bezpečné a pevné zachycení se na tělo matky v případě chůze či jiného náhlého pohybu. Může k němu dojít i přesto, že s miminkem zacházíme co nejšetrněji. Jakmile se tak stane, je to znamení, že by se měli rodiče ke svému miminku chovat jemněji či tišeji.

Maminka.cz, 15. 8. 2017

Testování po narození

Hned po porodu by mělo dojít k [prvnímu vyšetření](#) na porodním sále. Přítomný lékař by se měl ujistit, že dítě disponuje všemi vrozenými reakcemi.

Dále by pak novorozenecké reflexy měl sledovat pediatr při pravidelných preventivních návštěvách, aby se v případě absence některých reakcí mohla zjistit příčina.

Odborník radí: MUDr. RADKA CHUMOVÁ, primářka neonatologického oddělení Nemocnice Mělník

Které reflexy jsou u novorozenců nejdůležitější?

Z pohledu základního přežití jsou důležité reflexy hledací a sací – ten nastupuje již od 24.–28. gestačního týdne – nebo reflex polykací. Umožňují novorozenci příjem mateřského mléka.

A co například Moroův, chodící, plavací či úchopový? Jsou čerstvému miminku k něčemu užitečné?

Vybavení všech reflexů u novorozence je důležité, protože jejich absence stejně jako přetrvávání v pozdějším období jsou patologické a svědčí o poškození nervové soustavy. S tím souvisí i síla jednotlivých reflexních odpovědí.

Jejich snížení nebo zvýšení může souviset mj. s nedonošeností, porodním poraněním, užíváním návykových látek nebo medikací matky či postižením nervového systému (např. proběhlý nedostatek kyslíku, některé infekce, vrozené vývojové vady, metabolické nebo genetické onemocnění apod.).

V jakém případě by mohla mít maminka obavy, že je něco v nepořádku?

Asymetrické reflexy vždy vyžadují zvýšenou pozornost. Například snížený úchopový reflex na jedné horní končetině může souviset se zlomeninou klíční kosti během porodu, ale důvod asymetrie může být i mnohem závažnější. Vhodné je vyšetření dětským neurologem.